

Montfalcó

Veciana

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Montfalcó
Alçada: 752

Coordenades:

Latitud: 41.65701
Longitud: 1.45441
UTM Est (X): 371311
UTM Nord (Y): 4612849

Classificació

Número de fitxa 08297 - 154
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XI-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: varis propietaris

Fitxes associades:

[Castell de Montfalcó el Gros](#)

[Sant Pere de Montfalcó el Gros](#)

[Can Casanova](#)

[Festa Major de Montfalcó el Gros](#)

[Font de l'era de Can Magí](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 11/08/2014 - 02:00

Descripció

El llogaret de Montfalcó el Gros és format per un petit agrupament de cases aixecades a redós del seu castell, del qual queden escasses restes en un turonet al sud-oest del terme. Diversos documents de Guillem Guifré de Balsareny, datats els anys 1027 i 1031, diuen que posseeix el castell per herència paterna. Una mica allunyat hi ha el temple de Sant Pere de Montfalcó el Gros. Aquest és un edifici romànic, del segle XII, amb porta a migdia i espadanya, que té la coberta de l'absis a la mateixa altura que la de la nau. Des del segle XIV era sufragània de Veciana. Montfalcó celebra la festa major pel maig. El nucli a part de les restes del castell i l'església de Sant Pere, està format per tres cases pairals, així com les seves corresponents dependències destinades a usos agrícoles i ramaders. Les tres cases existeixen des de fa segles, tal i com es pot observar amb les dates gravades en llindes de portes i finestres. Des de Montfalcó, situat a 771 metres sobre el nivell del mar, es té una magnífica panoràmica de tot l'altiplà de Calaf i la serralada de Montserrat.

Observacions:

Té una font pública a l'entrada i un antic safareig fora d'ús.

Història

Els primers documents que fan referència al castell de Montfalcó són de 1027 i 1031, quan Guillem Guifré de Balsareny i Sança, la seva esposa, manifesten que tenen el castell per herència paterna i per la seva aprisió.

L'any 1045 Bernat Guifré de Balsareny, el llogaret a la seva esposa amb la condició que a la mort d'aquesta hauria de passar a mans de la seu de Vic.

A mitjan segle XII ja apareix una família amb el cognom Montfalcó. El 1170 Guerau de Montfalcó, casat amb Guilleuma, cedeix uns horts al monestir de Santes Creus.

L'any 1394, el rei Joan I manifesta que els llocs de Montfalcó, Copons, Biure, Rubiola i Amorós s'incorporen a la corona. Es coneix el nom del castlà del segle XV, Joan Eimeric, cambrer del rei Martí.

L'any 1347, els procuradors reials venen el castell a Arnau ballester. A mitjans del segle XVI, el senyor del castell retorna a la sobirania reial i en foren els castlans els senyors de Calders, barons de Segur. Fins a la darrerria del segle XVIII hi hagué la castlania del cavaller salvador March.

Bibliografia

AA.VV (1976). Els castells catalans. Rafael Dalmau editors, vol. V. Barcelona, pàgs. 432-442.

AA.VV (1992). Veciana; dins PLADEVALL i FONT, Antoni (dir). Catalunya romànica, vol. XIX, el Penedès i l'Anoia. Enciclopèdia catalana. Barcelona, pàgs. 517-526.

ÁLVAREZ MÁRQUEZ, María del Carmen (1990). La baronia de la Conca d'Òdena. Fundació Noguera. Col·lecció Textos i Documents, núm. 25; Barcelona.

BENET i CLARÀ, Albert (1982). L'expansió del comtat de Manresa. Rafael Dalmau editor. Barcelona.

FORT i COGUL, Eufemià (1972). El senyoriu de Santes Creus. Fundació Vives Casajuana. Barcelona.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1997) Inventari del patrimoni cultural immoble. Patrimoni Arquitectònic. Barcelona.

GENERALITAT DE CATALUNYA (1997) Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya: l'Anoia.. Barcelona, pàgs. 231-237.

SERVITJE, Jordi (2010). Veciana, on el silenci se sent. Ajuntament de Veciana.

